

Kunta-alan näyttelijöiden työehtosopimuksen 2025–2028 muuttuneet sopimusmääräykset

I luku

Yleinen osa

1 § Soveltamisala

- 1 Kunnallisten ammattiteattereiden palveluksessa olevaan kuukausipalkkaiseen näyttelijään sovelletaan tätä sopimusta sekä kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) seuraavia määräyksiä:
 - II luku (Palkkaus) 16 § Kertapalkkio
 - III luku (Työaika) 4 § 2 mom. 4 ja 5 kohdat (Työnantajan ja lääkärin määräämät tutkimukset)
 - V luku (Virka- ja työvapaa) lukuun ottamatta 10 § 2 momenttia ja 11 §:n 3 momentin soveltamisohjeen kahta viimeistä kappaletta.
 - VIII luku Lomauttaminen, Osa-aikaistaminen ja palvelussuhteen päättymisen irtisanomisaikoja lukuun ottamatta
 - Liite 16 (Matkakustannusten korvaukset).

II luku

Palkkaus

10 § Näyttelijän palkka

3 Näyttelijäopiskelijan vähimmäispalkka teatteritaiteen maisterin opintoihin kuuluvan työharjoittelun ajalta on 70 % liitteen 1 a ~~tai 2~~ mukaisesta vähimmäispalkkiosta ~~tai vähimmäisperuspalkasta~~. Näyttelijäopiskelijalla tarkoitetaan myös henkilöä, joka opiskelee kohdan 2 mukaista soveltuvaksi tutkinnoksi katsottavaa ammattikorkeakoulututkintoa.

Soveltamisohje

Tässä kohdassa tarkoitetaan sellaista korkeakouluharjoittelijaa, jonka harjoittelujaksosta yliopisto ~~tai ammattikorkeakoulu~~ tekee sopimuksen teatterin kanssa ja teatteri tekee työsopimuksen harjoittelijan kanssa.

V luku

Erityisiä määräyksiä

36 § Varallaolotehtävät ja paikkaus

Varallaolotehtävällä tarkoitetaan tehtävää, jossa näyttelijä opettelee ja pitää yllä jonkun toisen näyttelijän roolia asettuaan tarvittaessa hänen tilalleen. Varallaolojärjestelmää voidaan käyttää turvaamaan vain teatterin kannalta merkittäviä produktioita tilanteissa, joissa esityksiä ei voida muutoin turvata.

Paikkausohjesääntöä (liite 4) sovelletaan tilanteissa, joissa näyttelijä asettuu toisen näyttelijän rooliin, jotta esitystä ei tarvitse perua ja kyseessä olevan tuotannon / tehtävän varmistamiseksi ei ole sovittu varallaolojärjestelyä.

Soveltamisohje

Teatteri arvioi hyvissä ajoin ohjaajan ja luottamusedustajan kanssa varallaolotehtävien laajuuden ja tarvittavan harjoitusajan. Teatteri ilmoittaa ja sopii produktion rooliin yhteydessä varallaolotehtävistä ja niiden mahdollisesta korvaamisesta näyttelijöille. Korvauksessa huomioidaan tehtävän vaativuus ja vastuun määrä sekä harjoitteluun ja ylläpitoon osoitettu työaika.

Varallaolotehtävään on osoitettava riittävä määrä harjoitusaikaa, jotta rooli on sen vaativuus huomioon ottaen mahdollista esittää. Roolin suorittamiseen liittyviin turvallisuusnäkökohtiin tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Jos varallaolotehtävään ei voida osoittaa riittävää määrää työaikaan mahtuvaa harjoitteluaikaa, on understudy-tehtävän harjoitusaikataulusta ja mahdollisesti tarvittavan ylimääräisen työn korvaamisesta sovittava erikseen. Varallaolotehtävää tekevälle näyttelijälle toimitetaan rooliin liittyvät materiaalit samaan aikaan kuin varsinaiselle esiintyjälle.

Produktion harjoituskaudella suositellaan varaamaan harjoitusviikosta neljä alkaen varallaolotehtäviä tekeville vähintään yksi harjoitus viikossa. A-roolin understudy-tehtävää tekevälle järjestetään läpimeno ennen ensimmäistä julkista esitystä.

Roolin ylläpitämisestä tulee huolehtia siten, että jokaista alkavaa neljää viikkoa kohden osoitetaan vähintään neljä tuntia työaikaa. Mahdollisesta harjoitusten ja esitysten ulkopuolella tehtävästä ylläpitotyöstä ja sen korvaamisesta sovitaan erikseen. Varallaolotehtäviä tekeville suositellaan takaamaan yksi harjoituskerta kolmen viikon välein näytöskauden aikana. Kyse on roolin läpiviennin vaatimasta harjoituksesta, ei täysimittaisesta läpimenosta.

Understudy-tehtävää tekevä suositellaan takaamaan yksi näytös understudy-roolissa näytöskauden ensimmäisten kuukausien aikana.

Teatterissa on suositeltavaa laatia yhteistyössä näyttelijöiden ja teatterin edustajien välillä paikallinen toimintamalli varallaolotehtävien harjoittelemisesta, ylläpitämisestä, esittämisestä ja korvaamisesta. Mikäli paikallista toimintamallia ei ole, noudatetaan tähän soveltamisohjeeseen sisältyviä määräyksiä.

Soveltamisohje varallaolotehtävien sanastosta

Understudy-tehtävällä tarkoitetaan sitä, että näyttelijä opettelee ja pitää yllä jonkun toisen näyttelijän roolia asettuakseen hänen tilalleen. Understudy-tehtävän suorittava näyttelijä on itse mukana ensemblessä tai muussa roolissa teoksessa.

Track: Termillä tarkoitetaan yksittäisen näyttelijän esityksen kulkua, sisältäen kaiken toiminnan ja vastuutehtävät.

Swing: Termillä tarkoitetaan ensemblen sisäistä paikkaajaa, joka opettelee sovitun määrän ensemble-trackeja oman ensisijaisen tehtävänsä lisäksi.

Off-stage-swing ja Stand-by-swing: Ensemblen ulkopuolinen varallaoloja, joka opettelee sovitun määrän ensemble-trackeja. Stand-by swing kutsutaan paikalle tarvittaessa ja off-stage-swing on aina paikalla esityksissä.

LIITE 1 Vierailevan näyttelijän sopimus

Pöytäkirjamerkinnät:

Avustajan tehtävään ei sovelleta vierailevan näyttelijän sopimusta. Avustajan sopimus voidaan tehdä vähäisestä/pienehköstä tehtävästä, joka ei edellytä ammattimaista näyttelijän, tanssijan tai muusikon osaamista. Avustajasopimuksen linjauksista ja periaatteista tulee keskustella **luottamusedustajan** kanssa. Mikäli avustajan työtehtävät muuttuvat harjoitusaikana avustajan tehtävästä A- tai B-rooliksi, avustajasopimus muutetaan A- tai B-vierailijasopimukseksi.

Vierailevan näyttelijän sopimusta sovelletaan vain täysi-ikäiseen henkilöön. Jos lapsella on rooli näytelmässä (ei avustajan tehtävä), tulee tämä huomioida esityspalkkiosta päätettäessä. Palkkion määräytyminen tulee olla hyväksyttävässä suhteessa vierailevalle näyttelijälle maksettaviin vähimmäispalkkioihin (liite 1a). Lapsen työehdoista sovittaessa tulee aina huomioida mitä laissa nuorista työntekijöistä (L 998/1993) on säädetty.

Vierailevan näyttelijän sopimus

Tämä sopimus ja sen vähimmäispalkkiot on hyväksytty ammattiteatterien palveluksessa olevan näyttelijän vierailusopimukseksi.

ottaa

esiintymään

nimisessä näytelmässä

osassa

seuraavin sopimusehdoin:

1 § Osa luokitellaan A/B-tehtäväksi.

Osaluokittelussa tulee ottaa huomioon roolihenkilön asema näytelmän kokonaisuudessa. Osaluokittelun suorittavat näytelmän ohjaaja ja taiteellinen johto.

2 § Sopimus on voimassa / 202_ / 202_

Ensi-ilta on ____ / ____ 202

Tuotantosuunnitelmassa suunniteltujen esitysten määrä sopimuskaudella on ____ kpl

Palkkioksi näyttelijä saa _____ euroa/näytäntö/pääharjoitus.

Palkkion määräytymisperusteena on mm. näyttelijän työkokemus, koulutus ja ammatinhallinta.

Mahdollisesta varallaolo-tehtävästä ja sen korvaamisesta sovitaan erikseen ottaen soveltuvien osin huomioon kunta-alan näyttelijöiden työehtosopimuksen 36 §:n määräys.

Harjoituksesta maksetaan 50 prosenttia näytäntöpalkkiosta.

3 § Harjoituskausi

Näytelmän harjoitukset sijoitetaan ajalle ____/____ 202____ - ____/____ 202____

Tuotannolle suunniteltu kokonaisharjoitusmäärä on ____

Harjoitusten suunniteltu kokonaismäärä perustuu teatterin todelliseen arvioon, esimerkiksi tuotantosuunnitelmaan.

Näyttelijälle korvataan vähintään ____ kpl harjoitusta, vaikka harjoituksien määrä ei toteutuisi.

Jos työlistalla ollut harjoitus teatterista johtuvasta syystä peruutetaan vähemmän kuin 10 vuorokautta ennen harjoitusta, näyttelijälle maksetaan 75 prosenttia harjoituspalkkiosta.

4 § Näytäntökausi

Näytelmän esitykset sijoitetaan ajalle ____/____ 202____ - ____/____ 202____

Suunniteltujen esitysten määrä on ____

Näytäntöpalkkio taataan vähintään 15 esityskerralta tai mikäli suunniteltuja esityksiä on tätä vähemmän, niin suunniteltujen esitysten määrä.

Jos työlistalla ollut näytäntö teatterista johtuvasta syystä peruutetaan vähemmän kuin 10 vuorokautta ennen näytäntöä, näyttelijälle maksetaan 75 prosenttia näytäntöpalkkiosta.

5 § Sunnuntaityökorvauksena maksetaan tehtävän edellyttämä palkkio kaksinkertaisena.**6 § Vuosilomakorvaus määräytyy vuosilomalain 16 §:n mukaisesti kuitenkin siten, että lomakorvaus on 14 prosenttia vuosilomalain 16 §:ssä tarkoitetusta palkasta. Lomakorvaus maksetaan viimeisen palkkionmaksun yhteydessä. Jos työsuhde jatkuu seuraavalle näytäntökaudelle, maksetaan lomakorvaus (edellisen) näytäntövuoden päättyessä.****7 § Palkka maksetaan kerran kuukaudessa kunkin kuukauden viidentenätoista/viimeisenä päivänä.****8 § Edellä 3 §:ssä määriteltyä harjoitusajanjaksoa on pyrittävä noudattamaan, ellei ole erityisiä syitä sen muuttamiseen. Harjoitusaikataulu annetaan tiedoksi kuten vakituisille näyttelijöille.****9 § Sopimusta uusittaessa siihen tulee mahdollisuuksien mukaan liittää alustava näytäntösuunnitelma kulloinkin näytäntökauden alussa koko näytäntökaudeksi.**

- 10 §** Teatteri korvaa vierailijan matkakulut kaikilta vierailupäiviltä ~~kunnallisen~~ **kunta-alan** yleisen virka- ja työehtosopimuksen liitteen 16 mukaisesti.

Matkustamisesta on sovittu: _____

Majoituksesta on sovittu: _____

- 11 §** Teatteri antaa vierailusopimuksen päättyessä näyttelijälle työtodistuksen.

- 12 §** Näyttelijä, joka syyllistyy rikkomukseen, joka voi johtaa erottamiseen tai sopijapuoli, joka ilman toisen sopijapuolen suostumusta päättää työsuhteen, on velvollinen maksamaan toiselle sopijapuolelle 15 näytännön palkkiota vastaavan summan.

- 13 §** Tämän sopimuksen lisäksi noudatetaan soveltuvin osin **kunta-alan** näyttelijöiden työehtosopimusta.

Tätä sopimusta on laadittu kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

_____ päivänä _____ kuuta 202

teatteri

näyttelijä

LIITE 7 **Luottamusedustajasopimus**

1 § Soveltamisala

Tämä sopimus koskee **kunta-alan** ammattiteattereita ja niiden palveluksessa olevia kuukausipalkkaisia näyttelijöitä.

2 § Luottamusedustajajärjestelmän tarkoitus

Luottamusedustajajärjestelmän tarkoituksena on omalta osaltaan edistää **Kunta- ja hyvinvointialue**työnantajat **KT:n** ja Suomen Näyttelijäliiton välillä solmitun näyttelijöiden **kunta-alan** työehtosopimuksen noudattamista, työnantajan ja näyttelijän välillä syntyvien erimielisyyksien tarkoituksenmukaista, oikeudenmukaista ja nopeaa selvittämistä sekä työrauhan säilyttämistä.

3 § Luottamusedustaja ja varaluottamusedustaja

1. **Luottamusedustajalla** tarkoitetaan näyttelijää, jonka teatterin näyttelijäyhdistys on valinnut edustajakseen hoitamaan tässä sopimuksessa tarkoitettuja tehtäviä.
2. **Luottamusedustajan** tulee olla asianomaisen teatterin palveluksessa sekä perehtynyt **kunta-alan** näyttelijöiden työehtosopimukseen sekä asianomaisen teatterin olosuhteisiin.
3. Tarvittaessa **varaluottamusedustaja** voi hoitaa **luottamusedustajan** asemasta **luottamusedustajan** tehtäviä. Työnjaosta **luottamusedustajan ja varaluottamusedustajan** kesken ilmoitetaan työnantajalle.
4. Mitä tässä sopimuksessa on sanottu **luottamusedustajasta** koskee myös **varaluottamusedustajaa** aikana, jolloin hän työnantajalle tehdyn ilmoituksen mukaan hoitaa **luottamusedustajan** tehtäviä.

4 § Luottamusedustajan ja varaluottamusedustajan valitseminen

1. Teatterin näyttelijäyhdistys valitsee **luottamusedustajan ja varaluottamusedustajan**. Vaali voidaan suorittaa myös työaikana työpaikalla, mikäli vaalin järjestäminen ei häiritse teatterin toimintaa.
2. Valitusta **luottamusedustajasta ja varaluottamusedustajasta** on kirjallisesti ilmoitettava työnantajalle.

5 § Luottamusedustajan tehtävät

Luottamusedustajan tehtävänä on

1. edustaa **kunta-alan** näyttelijöiden työehtosopimuksen soveltamista koskevissa asioissa sitä näyttelijäyhdistystä, joka on hänet valinnut,

2. välittää **luottamusedustajatoimintaan** liittyviä tietoja ja ilmoituksia työnantajan ja näyttelijöiden välillä.

6 § Tietojen ja selvitysten saanti

1. Jos syntyy erimielisyyttä tai epäselvyyttä **kunta-alan** näyttelijöiden työehtosopimuksen ehtoista, tulee **luottamusedustajan** saada kaikki kysymyksessä olevan tapauksen selvittämiseen vaikuttavat tiedot.
2. **Luottamusedustajalla** on oikeus tarkastaa edustamiensa näyttelijöiden kirjalliset työ sopimukset.

7 § Neuvottelujärjestys

Kunta-alan näyttelijöiden työehtosopimuksen ehtoja koskevat erimielisyydet selvitetään **kunta-alan** näyttelijöiden työehtosopimuksen VII luvun mukaista neuvottelumenettelyä noudattaen.

8 § **Luottamusedustajan** asema

1. **Luottamusedustaja** on velvollinen noudattamaan **kunta-alan** näyttelijöiden työehtosopimusta, esimiestensä antamia määräyksiä sekä muita työsuhteesta johtuvia velvoitteita.
2. Näyttelijän tehtäviä lukuun ottamatta **luottamusedustajana** toimivalle näyttelijälle ei ilman hänen suostumustaan saa määrätä lisätehtäviä. Häntä ei myöskään saa siirtää toiseen tehtävään, jonka palkka on aikaisemmasta tehtävästä maksettavaa palkkaa alempi.
3. Työnantaja voi myöntää perustellusta syystä **luottamusedustajalle luottamusedustajatehtävien** hoitamista varten tilapäistä vapaata.
4. Jos **luottamusedustaja** työnantajan määräyksestä joutuu hoitamaan **luottamusedustajatehtäviä** työajan ulkopuolella, luetaan tehtävän suorittamiseen kulunut aika työajaksi.

Soveltamisohje

Jos **luottamusedustaja** joutuu työtehtävistä johtuvista syistä tekemään **luottamusedustajatehtäviä** 20 §:n työajan ulkopuolella, voidaan soveltaa KVTESin VII luvun 8 §:n 3 momenttia.

9 § **Luottamusedustajan** toimitilat

Luottamusedustajalle on pyrittävä järjestämään sopiva tila, jossa hän voi säilyttää **luottamusedustajatehtävien** hoitamista varten tarvittavia asiakirjoja ja toimistovälineitä.

Lisäksi **luottamusedustajalla** on oikeus käyttää työnantajalla yleisesti käytössä olevia atk-laitteita ja niihin liittyviä ohjelmia sekä sähköpostia.

Soveltamisohje

Arvioitaessa työnantajan velvollisuutta järjestää tässä pykälässä tarkoitettut käyttöoikeudet on otettava huomioon teatterin koko, **luottamusedustajan** tehtävien laajuus, ajankäytön määrä ja laitteiston tarve.

10 § Luottamusedustajan koulutus

Luottamusedustajalle ja varaluottamusedustajalle varataan mahdollisuuksien mukaan tilaisuus osallistua sellaiseen koulutukseen, mikä on omiaan lisäämään hänen pätevyyttään **luottamusedustajatehtävien** hoitamisessa.

11 § Vierailevien näyttelijöiden luottamusedustaja

Tässä sopimuksessa tarkoitettu **luottamusedustaja** edustaa myös vierailevaa näyttelijää, joka on valtuuttanut **luottamusedustajan** tähän tehtävään.

12 § Luottamusedustajakorvaus

Luottamusedustajalle korvataan **luottamusedustajatyöstä** erillinen rahakorvaus kuukaudessa. Tämä korvaus on 70 euroa 1.10.2025 lukien.

Luottamusedustajakorvaus voidaan paikallisen sopimuksen nojalla maksaa **varaluottamusedustajalle**, jos **luottamusedustajan** tehtäviä on jaettu **luottamusedustajan ja varaluottamusedustajan** kesken tämän sopimuksen 3 § 3 kohdan mukaan.